



Hylling Jón Krabbe, ódagsett

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Jón Krabbe – Sjálfstæðisflokkurinn - Hylling

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Ræður

Askja 4-3, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Um þín klabbe

Í kvöld er hér meðal okkar sá maður, sem fyrstur var skipaður til þess að fjalla um íslenskt utanríkismál.

Á meðan Ísland laut erlendri stjórn var ekki talið, að það hefði sérstök utanríkismál, og á dögum hins forna þjóðveldis var ríkisskipan slík, að engum sérstökum manni var falið að fara með þau mál. Þó finnast þess dæmi frá fyrri öldum, að einstöku Íslendingar gæfi sig að meðferð utanríkismála, en þeir fjölluðu þá ekki um utanríkismál Íslands heldur höfðu sengið í erlenda þjónustu. Það hefur tíðkast á öllum öldum, að Íslendingar færi utan til að afla

sér fjár og frama, en utanríkismálin hafa lengst af verið okkur svo fjarlæg, að svo virðist sem sérstakt skáldlegt hugarflug hafi þurft til að leggja stund á þau. A.m.k. er svo um þá tvo Íslendinga af fyrri tíma mönnum, sem ég í bili minnst, að hafi fengist við þessi störf, að þeir voru hvor um sig höfuðskáld sinnar samtíðar. Hinn fyrri var Sighvatur skáld Þórðarson, sem gerðist stallari og á stundum sendiherra Ólafs Noregskonungs þess, er nefndur var hinn digri meðan hann lifði en hinn helði eftir dauða sinn. Rúmum 800 árum síðar fór Grímur skáld Thomsen í utanríkisþjónustu Dana og starfaði í henni um langt árabíll, bæði í Danmörku og úti í löndum. Um þau störf og mennina, sem að þeim vinna, hefur hann ort kvæðið "A Glæsivöllum",

sem lifa mun á meðan íslensk tunga er töluð og lýkur því svo:

"kalinn á hjarta þaðan slapp ég."

Þetta kynni að sýna, að skáldinu hafi reynst störfín með nokkuð öðrum hætti en það í skáldlegu hugarflugi í fyrstu hafði ætlað.

En þó að langar aldir liðu svo, að Ísland teldist ekki hafa nein utanríkismál og um þúsund ára bil væri það fáir eða engir aðrir en þau tvö skáld, er nú nefndi ég, sem störfuðu að þessum málum og það í erlendri þjónustu, þá kom að því að viðurkennt væri, að Ísland hefði sín utanríkismál ekki síður en önnur þjóðlönd. Frá því að þessi viðurkenning fékkst eru á

Þessu ári liðin 35 ár. Í fyrstu var viðurkenningin að vísu miklum takmörkunum háð og ekki til þess ætlast, að Íslendingar sjálfir ætti ýkja mikinn hlut að meðferð þessara mála sinna.

Svo sem ég gat um í upphafi er sá maður, Jón Krabbe, sem þá var skipaður til meðferðar þeirra, nú á meðal okkar hér í kvöld. Hann er að vísu ekki íslenskur ríkisborgari og það, sem hann hafði til starf-ans að bera var að sumu leyti nokkuð annars eðlis en þeir Íslendingar, sem við slík mál höfðu áður fengið. Eg hygg, að ekki sé á hann hallað þótt sagt sé, að hann hafi ekki haft hið sama skáldlega hugarflug sem þeir, en reynslan hefur sannað, að hann hefur ekki síður en þeir haft andans yfirsýn og víðsýni flestum

mönnum fremur. Öll störf hans hafa byggst á lærdómi og hagnýtri þekkingu á málum og mönnum, þau hafa mótast af réttlætistilfinningu, góðvild og hjartahlýju, sem enn er ókulnuð.

Með fordæmi sínu og samstarfi við aðra mæta menn hefur Jón Krabbe átt ómetanlegan þátt í að leggja grundvöllinn að íslenskri utanríkisþjónustu. Á þann veg og með öðrum störfum sínum í Íslands þágu hefur hann unnið til varanlegs þakklætis hinnar íslensku þjóðar.

Eins og ég sagði áður, þá er Jón Krabbe ekki íslenskur ríkisborgari, þótt hann raunar sé að hálfu af íslensku bergi brotinn og hefði margfaldlega til þess unnið að vera gerður heiðursborgari Íslands, eins og Jakob Möller hefur stungið upp á, ef slíkt væri tíðk-

anlegt, en engu að síður er hann tryggur sonur
föðurlands síns, Danmerkur.

En við metum hann ekki minna heldur meira fyrir
það. Hann hefur með æfistarfi sínu tengt enn einn
vináttuhlekk milli hinna fornu bræðraþjóða, Dana og
Íslendinga.

Við hyllum þennan heiðursmann hér í kvöld,
vottum honum virðingu okkar, þakkir og vináttu.